

תרחצ הלכות עירובין שנג

שנג דיני זיוין ברשות הרבים וכו' ה' סעיפים:

א שני בתים בשני צדי רשות הרבים^א והם של אדם אחד^ב או של שנים (א) ועירבו יחד^ג (ע"ד שיתבאר בס' שע"ג^ד בגוזמראות) מותר לזרוק מזה לזה דרך מעלה מעשרה^ה שזהו מרשות היחיד לרשות היחיד דרך מקום פטור.

ואם היה גג זה גבוה מנג זה אסור לזרוק מנג זה לגג זה בין מהגבוה להנמוך ובין מהנמוך להגבוה לפי שהזורק מנובד לנמוך או להופך צריך לאמץ ידיו ושמא לא יוכל לאמץ ידיו ויפול החפץ לרשות הרבים וישכח ויביאנו לרשות היחיד^ו.

ולפיכך אם הם כלים הנשברים כשנופלים כגון כלי חרס וזכוכית וכיוצא בהם מותר לזרוק מזה לזה^ז שאם יפלו וישברו אין לחוש שמא יביא שכריהם לרשות היחיד^ח ובמה שנפלו והנחו ברשות הרבים אין בזה איסור הוצאה מרשות היחיד לרשות הרבים מן התורה הואיל ולא נתכוין לזרוק לרשות הרבים^ט.

וכל זה כשרשות הרבים עוברת ביניהם אבל אם היתה כרמלית עוברת ביניהם מותר בכל ענין^י שלא גזרו גזרה זו בכרמלית משום שהיא גזרה לגזרה^{יא}:

ב וזו דהיינו דף הבולט מן הכותל^{יב} לרשות הרבים^{יג} אם הוא למעלה מעשרה^{יד} והלון

קונטרס אחרון

(8) ועירבו בו מ"ש המג"א^א בזה צע"ג דא"כ אין זו רשות הרבים כלל שהרי יש לה ג' מחיצות ב' מהבתים והג' פתח מבוי הנכשר בלחי שיגדון משום מחיצה.

ואפילו אם הכשירו בקורה מ"מ דופן אמצעי של המבוי נידון מחיצה גם לרשות הרבים אע"פ שרתוק ממנו כיון משתמר על ידו וגם אין כאן פילוש משער לשער שהוא קפנדריא עי"ן במ"ש בס' שמ"ד^ב.

ועיין ט"ז סי' שע"ג^ג דנטר שבגוזמראות שבתקרה מועיל גם לחצר אע"פ שנבזה עשרה מקרקע החצר^ד וכ"מ מפירש"י שם^ה שפירש שהנטר הוא מתקרת העליה ואפילו הכי מועיל לעליה. עכ"פ יתפרץ דמיירי שיש סולם לעלות בו לגוזמראות ואורחא דמילתא הכי הוא בגוזמראות ולא יתצרכו לפרש^ו וסולם נידון כפתח כמ"ש בסמ"ק שע"ב^ז. ומיהו סוף פרק הזורק^ח ובס' שני"ה^ט משמע שעירוב מועיל בכהאי גוונא וצ"ע:

- א ברייתא שבת צ"ג, א. מור וש"ע ס"א.
- ב גמרא שם. מור וש"ע שם.
- ג רש"י שם ד"ה משום שבת. רמב"ם הל' שבת פמ"ז הל' טור וש"ע שם.
- ד דמוף הסמך, דמיירי שיש סולמות לעלות לגוזמראות, בראש מעולות הגוזמראות לערב הבתים יחד. וראה ק"א ס"ק א.
- ה ברייתא שם. רמב"ם שם. מ"א ס"ק ב. וכלעיל סי' שמו ס"ה.
- ו גמרא שם וכו'. מור וש"ע שם.
- ז רש"י שם ד"ה דמילתא. מ"ז ס"ק א.

ציונים לקונטרס אחרון

- א ס"ק א.
- ב קונטרס אחרון ס"ק א וש"ג.
- ג סוף ס"ק ב.
- ד ונתבאר לקמן סי' שעב ס"ה, שבאופן זה א"א לערב יחד — רק בחלון שבי"ן ב' בתים. וכן הקשה במשבצות זהב שם ס"ק א.
- ה עירובין ע"ח, ב ד"ה שמי גוזמראות.
- ו ראה כללי הפוסקים וההוראה כלל כז.
- ז סעיף יא.
- ח שבת ק"א, ב (בספיקות קשורות זו בזו, דמתיי עירוב, אף שדופני הספינה גבוהות י' טפחים).
- ט לקמן שם ס"ח.

הלכות עירובין שנג

תרצט

הבית פתוח לוי"ו מותר להשתמש עליו מן הבית דרך החלון מפני שהוא כחורי רשות היחיד^ט וכמ"ש בס"י שם^ט.

והוא שהחלון פתוח עליו בסמוך לוי"ו תוך [גובה ה' מפתחים^{כא}] [שלשה^{כב}] אבל אם אינו סמוך לו אינו נרדן כחורי רשות היחיד וכרמלית הוא אם יש בו ד' על ד'^{כג}.

ואם היזו הוא למטה מעשרה מן הארץ כיון שהוא באויר רשות הרבים (ב) וכו' בו רבים ואוסרים הם על בעל הבית להשתמש בו דרך חלונו אע"פ שהוא פתוח לו תוך שלשה בין שיש בו ד' על ד' בין שאין בו^{כד} והוא הרדן אם הוא בולט לאויר כרמלית תוך עשרה לארץ^{כה}:

ג. אם היו ב' וזיון זה למטה מזה והם של ב' אנשים^{כו} אע"פ ששניהם למעלה מעשרה אם יש בויו העליון שלפני החלון רוחב ד' על ד' אסור להשתמש עליו^{כז} בכלים ששבתו בתוך הבית^{כח} מפני שהוא רשות בפני עצמו והזיו שנתחייב רשות אחרת ואוסרים זה על זה לענין כלים ששבתו בבית כלכר כדן שתי גגות או שתי חצרות של שני אנשים וכל כיוצא בהן שאין תשמישן תדיר כהשתמש הבית כמו שיתבאר בס"י שעי"ב:

ד. ואפילו אם זה התחתון אין בו ד' אוסר הוא על העליון אם יש בו ד'^{כט}. אבל אם אין בעליון ד' וגם בתחתון אין ד' משתמש בשניהם וכלל הכותל עד עשרה מפתחים התחתונים^ל.

קונטרס אחרון

(ב) זכו בו עין מגוי"א ולא קשה מידי דדמי למ"ש בס"י שם^א ס"א^א וי"ל דדוקא עשיית סולם הוה גילוי דעת ע"ש בב"י וט"ז^ב אבל לא פתיחת החלון דכלאו תשמיש היזו ונתחזן חלונות להאיר.

ועיין אליה זוטא^ג שחלק בין חורזין לזיו ומוכרת הוא מס' שם^א וממ"ש ב"י^ד בשם הרמב"ם^ה דתשמיש הרבים אוסר על בעל הבית אלא דס"ל הכי אפילו כלמעלה מ' בב' וזיון ואנן לא ק"ל הכי. ועיין בגמרא דף פ"ה ע"ב דס"ד דאויר רשות הרבים שלמטה אוסר למעלה למ"ד אדם אוסר על חבירו דרך אויר אלא דק"י"ל דאינו אוסר דרך אויר דהיינו בזריקה כגון למעלה מעשרה אבל למטה מעשרה אף למסקנא אסרי בני רשות הרבים כל דבר שהוא באויר רשות הרבים משא"כ חורזין דבסי' שמ"ה^ו שאינן באויר רשות הרבים:

- יז משנה ובריותא שם. מור וש"ע שם.
- יח תוס' עירובין פמ"ב ד"ה במחצית. רא"ש שם פ"ט ס"ב.
- יט סמ"ע כג. וראה גם לקמן ס' שנה ס"א. והיונו כשהחלון הוא א' על ד', בדלקמן ס' שעד ס"ה.
- כ עירובין פ"ג ב' (שתורת חורזין רק כממכתה).
- כא תוס' פ"ג ב' שם. וי"א בגמ"א ס"ק ד' לנירסת הרפוסים שלנו.
- כב ח"א שם לנירסת הרפוסים הראשונים, וי"א נירסת אליה רבה ס"ק ה ועוד. וראה משבנות וזכ ס' שנה ס"ק א. וראה גם לקמן ס' שנה ס"א.
- כג אפילו הוא למעלה מ', וכדלעיל ס' שנה ס"ג וש"ג.
- כד רא"ש עירובין פ"ג ס"ה (ראה נר שולם ס"ק ג). גבוש

ציונים לקונטרס אחרון

- יב ס"ק א, דגלי דעתיה דסלקיה לגג מהרה"ר.
- יג ס"ק א.
- יד בסוף הסימן.
- טו עירובין צ"ג, ב ד"ה היא זיו הי"ד.
- טז סמ"ע ח.

הלבות עירובין שנג'שנר

ואם התחתון יש בו ד' והעליון אין בו ד' אין משתמש בעליון אלא כנגד חלונו בלבד^א ששם הוא כחורי חלונו^ב אבל בשאר הזיו שבשני צדדי החלון אסור להשתמש מפני זה הזיו שתחתיו שהלק רשות לעצמו שהרי יש בו ד' על ד':

ה' כל זיו היוצא על אויר רשות הרבים שמותר להשתמש עליו כשהוא משתמש אין נותנים עליו ואין נותלים ממנו אלא כלי זכויות וכלי חרס וכיוצא בהן שאם יפלו לרשות הרבים ישברו^א אבל שאר כלים אסורים שמה יפלו לרשות הרבים ויביאם אבל אם הוא יוצא על אויר כרמלית מותר בכל הכלים שלא גזרו גזרה זו בכרמלית^ב ואפילו ברשות הרבים לא גזרו אלא כיון וכיוצא בו שהוא יוצא לאויר אבל אם הוא דבר רחב כנגד שהשתמש עומד שם עם הכלי מותר להשתמש בו בכל הכלים^א:

שנר דין בור ואשפה ברשות הרבים וכו' ג' סעיפים:

א בור ברשות הרבים^א העומד בתוך ד' מפחים לרשות היחיד^ב מותר למלאות ממנו לרשות היחיד זו שהבור גם כן רשות היחיד שעמקו עשרה^ג ורחבו ד' ונמצא מוציא מרשות היחיד לרשות היחיד דרך מקום פטור שהמקום פנוי שבניהם מקום פטור הוא הואיל ואין ברחבו ד'.

ואע"פ שכל מקום שאין בו ד' על ד' שברשות הרבים אינו מקום פטור אלא אם כן גבוה ג' מפחים מהארץ אבל פחות משלשה רשות הרבים הוא לפי שריבים דורסים עליו^א אבל הפסק זה שבין הבור לרשות היחיד אין רבים בוקעים בו לפי שאינו נוח תשמיש הליכתו הואיל ואין בו רוחב ד'^א.

אבל אם יש בו רוחב ד' רשות הרבים הוא^א ואין ממלאים מבור זה לרשות היחיד זו שאצלו אלא אם כן יש לבור חוליא גבוה^ב מפחים סביבו שאז מותר למלאות ממנו מרשות היחיד דרך הלון^ג הגבוה^ד מפחים^ה לפי שהדלי שהולך ברשות הרבים מן החלון על החוליא הוא הולך למעלה מעשרה שהוא מקום פטור.

והוא שלא יהא הבור ורשות היחיד זו בדיוטא אחת ואורך רשות הרבים מפסיק ביניהם אלא רוחב רשות הרבים^א כמ"ש בס"י שמ"ז.

אבל אם החוליא אינה גבוה עשרה אסור למלאות אפילו מהלון גבוה עשרה לפי שהדלי הולך בתוך עשרה שהוא אויר רשות הרבים^א ואע"פ שראש השני של החבל הקשור בדלי הוא כיוו אסור^ב כמ"ש בסמ"ן שני^ג אבל בכרמלית מותר בענין זה כמו שנתבאר ס"ד:

ח רישב"א שם ד"ה והא רתנן. ב"י ד"ה בור בח"ה. ס"ז ס"ק א. מ"א ס"ק א.
 ו דב הווא שם. מור וש"ע שם.
 ז משנה שם. מור וש"ע שם.
 ח מ"א ס"ק ג. וס"י שם ס"ק ה.
 ט לבוש שם. (שש ביה דין מושב, אף שפירש באופן אחר). מ"א שם.
 י סעף י.
 יא גמרא שם. מור וש"ע שם.
 יב מ"א ס"ק ב. ס"ז ס"ק ב.
 יג סעף ד.
 יד ועי' לקמן ס"י שעו סוף ס"ב.

לא רמב"ם וש"ע שם.
 לב גמרא שם. מ"א ס"ק ג.
 לג אב"י שם זח, כ. רש"י שם ד"ה כלים. רמב"ם שם ה"ז. ש"ע ס"ה.
 לד רשבי"א שם. מ"ח שם. ש"ע שם.
 לה ד"שבי"א עירובין שם ד"ה האי זיו. ב"י ד"ה ועל מה שהקשו. רמ"א שם.
סימן שנר
 א משנה שם זח, ב. מור וש"ע ס"א.
 ב גמרא שם. רש"י שם ד"ה או נימא. מור וש"ע שם.
 ג רש"י שם ד"ה למה לי. לבוש ס"א.
 ד כרמלית ס"י שמה ס"ז.